

امتحان نوبت دوم

نوبت امتحان:		امتحان درس: فارسی (۳)	
مدت امتحان: ۸۵ دقیقه		شاخه نظری، کلیه رشته‌ها، پایه دوازدهم، دوره دوم متوسطه	
نمره	ردیف		
سوالات			
قلمرو زبانی (۷ نمره)			
۱/۲۵	۱- گروه اسمی را در نوشته زیر بیابید، سپس جدول را کامل کنید. «سی‌وپنج فرسنگ راه بین سیرجان و کرمان را طی کردیم.»		
	هسته	وابسته	نوع وابسته
		وابسته وابسته	نوع وابسته وابسته
	۲- با توجه به بیت زیر به پرسش‌ها پاسخ دهید. «همه درگاه تو جویم، همه از فضل تو پویم الف) واژه «همه» در این بیت، چه نقشی دارد؟ ب) نوع و زمان فعل «جویم» را بنویسید.		
۰/۲۵	۳- هر یک از توضیحات زیر، معنی کدام واژه یا اصطلاح است؟		
۰/۵			
۰/۵			
	الف) پرده نقاشی که در ساختمانی که سقف مدور دارد، به دیوار سقف بچسبانند.		
	ب) کمال توجه بنده به حق و یقین بر اینکه خداوند در همه احوال، عالم بر ضمیر اوست.		
۱	۴- نادرستی‌های املایی را در متن‌های زیر بیابید و درست آن را بنویسید. الف) آن گاه باز شکاری که شاهان او را روی شصت می‌نشانند، چنین گفت: «من بسیار کوشیده‌ام تا روی دست شاهان جا گرفته‌ام.» ب) صورت سرمای دی بیداد می‌کرد پ) یکی از خضار چنان محضوظ گردیده بود که جلو رفته، جبهه شاعر را بوسیده. ت) سینه خواهم شرحه شرحه از فراغ تا بگویم شرح درد اشتیاق		
	۵- سروده‌های زیر را بخوانید و به پرسش‌ها پاسخ دهید.		
	«پراندیشه شد جان کاووس کی کزین دو یکی گر شود نابه‌کار همان به کزین زشت‌کردار دل به دستور فرمود تا ساروان	ز فرزند و سودابه نیک‌پی از آن پس که خواند مرا شهریار؟ بشویم کنم چاره دل‌گسل هیون آرد از دشت، صد کاروان»	
۰/۲۵	الف) معنی واژه «اندیشه» در بیت اول را بنویسید.		
۰/۵	ب) در کدام یک از این بیت‌ها، استفهام انکاری به کار رفته است؟ آن مصراع را بنویسید.		
۰/۵	پ) یک نمونه حذف فعل در این سروده‌ها بیابید و نوع آن را بنویسید.		
۰/۷۵	ت) در این ابیات، کدام واژه با از دست دادن معنی پیشین و پذیرفتن معنای جدید، به دوران بعد منتقل شده است؟ توضیح دهید.		
	۶- معنی واژگان مشخص شده زیر را بنویسید.		
	الف) بخند؛ زیرا خنده تو / برای دستان من / شمشیری است آخته ب) چه حرف تازه‌ای برای گفتن مانده است که بتواند عشق مرا یا سجایای ارزشمند تو را بازگو کند. پ) غصه تاکی به قدرت او شهد فایق شده.		
۱	۷- املای درست را از داخل کمانک انتخاب کنید.		
۰/۵	الف) نتوان (شبح - شبه) تو گفتن که تو در وهم نیایی ب) خودتان را بزیند به ناخوشی و بگویند طبیب (قدغن - غدغن) کرده.		

قلمرو ادبی (۵ نمره)**۸- سروده زیر را بخوانید و به پرسش‌ها پاسخ دهید:**

« آری اکنون شیر ایران‌شهر ... / رستم دستان / در تگ تاریک‌ژرف چاه پهناور / کشته هر سو بر کف و دیواره‌هایش نیزه و خنجر / چاه غدر ناجوان‌مردان / چاه پستان، چاه بی‌دردان، / چاه چوان ژرفی و پهناش، بی‌شرمیش ناباور.»

۱

۰/۵

الف) در مصراع آخر (چاه چوان ژرفی و ...) یک تشبیه بیابید و ارکان آن را بنویسید.

ب) کدام نوع لحن برای خواندن این سروده‌ها، مناسب است؟ دلایل خود را بنویسید.

۰/۵

۹- در متن «پس اول پایه، معرفت است و دوم پایه، محبت و سیم پایه، عشق» بین چه واژه‌هایی سجع وجود دارد؟

۱۰- با توجه به بیت «گر آتش دل نهفته داری / سوزد جانت، به جانت سوگند»:

۰/۲۵

الف) کدام واژه در معنی استعاری به کار رفته است؟

۰/۲۵

ب) کدام عبارت در معنی کنایی است؟

۰/۵

پ) بین چه واژه‌هایی مراعات‌نظیر به کار رفته است؟

۲

۱۱- سروده‌های زیر را بخوانید و بیت بعدی آن را بنویسید.

الف) به هر مجلس، به هر زندان، به هر شادی، به هر ماتم به هر حالت که بودم با تو بودم میهن ای میهن !

ب) یک دم غریق بحر خدا شو گمان مبر کز آب هفت بحر به یک موی تر شوی

قلمرو فکری (۸ نمره)

۱۲- مصراع دوم بیت «ملکا ذکر تو گویم که تو پاکّی و خدایی / نروم جز به همان ره که توأم راه نمایی» را به دو صورت بخوانید و معنی کنید.

۱

۱۳- منظومه زیر از شکسپیر را بخوانید و به پرسش‌ها پاسخ دهید.

«هر روز باید ذکری واحد را مُکرّر بخوانم / و آنچه را قدیمی است، قدیمی ندانم: «که تو از آن منی و من از آن تو» / و نخستین احساس عشق را در جایی می‌جوید که خود در آنجا به دنیا آمده است.»

۰/۵

الف) ذکر واحدی که یک عاشق باید هر روز تکرار کند، از دیدگاه شکسپیر چیست؟

۰/۵

ب) از نظر شکسپیر، انسان‌ها نخستین احساس عشق و علاقه خود را در کجا می‌جویند؟

۱۴- مفهوم کنایی هر یک از عبارت‌های زیر را بنویسید.

۱

الف) نام از قلم افتادن:	
ب) دل گرمی:	

۱۵- در بیت:

«آنجا در آن برزخ سرد، در کوچه‌های غم و درد / غیر از شب آیا چه می‌دید چشمان تار من و تو؟»

۰/۵

الف) منظور از «برزخ سرد» و «شب» چیست؟

۰/۵

ب) مفهوم این بیت را بنویسید.

۱۶- سروده‌ها و نوشته‌های زیر را بخوانید و به فارسی روان معنی کنید.

۰/۵

الف) برکش ز سر این سپید معجر

۰/۵

ب) هنگام چریغ آفتاب در شهر سیرجان اُتراق کردیم.

۰/۷۵

پ) دایه ابر بهاری را فرموده تا بنات نبات در مهد زمین بپرورد.

۰/۷۵

ت) بعد از این، وادی توحید آیدت منزل تفرید و تجرید آیدت

۰/۷۵

ث) حالا دیگر چانه‌اش گرم شده، نوک جمع را چیده و متکلم وحده شده است.

۰/۷۵

ج) به نیروی یزدان نیکی‌دهش کزین کوه آتش نیابم تپش

۰/۷۵